

Jan Lauwereyns

**Selectie van tien gedichten
voor *Poetry International 2003***

Uit: *Nagelaten sonnetten* (1999, Manteau)

Uit het wandelingenboek
Een Italiaanse haven
Splash

Uit: *Blanke verzen* (2001, Lannoo)

Een moeilijk verstaanbaar bericht
Infrarode lichtstralen
Ars poëtica

Uit: *Buigzaamheden* (2002, Meulenhoff)

Het bewustzijnstheater
Anatomie van melancholie
Watervrees
Vertekening

Jan Lauwereyns

**Selection of ten poems
for *Poetry International 2003***

From: *Posthumous sonnets* (1999, Manteau)

From the book of walks
An Italian harbour
Splash

From: *Blank verses* (2001, Lannoo)

A barely audible message
Infrared light rays
Ars poëtica

From: *Flexibilities* (2002, Meulenhoff)

Consciousness theatre
Anatomy of melancholy
Fear of water
Distortion

Uit het wandelingenboek

Twee zwanen waren *In de herfst*
aan het dansen. Bij nader inzien
was het vooral de hals van de ene,
het tot geduld aanmanende vrouwtje,
die danste met die van de andere,
die zich in het gerimpel van water
bevond. Zijn zwemvliezen gingen daarbij
hard heen en weer, dat kon je wel denken.

En iets verder terug in het landschap
verjoeg een kleine kraai een grote buizerd.
Dat kon zo zonder wat, vond je,
niet lang meer doorgaan.

From the book of walks

Two swans were dancing
In Autumn. On reflection
it was especially the neck of one of them,
the she-swan advocating patience,
which danced with that of the other,
which found itself in the rippling
of water. All the while its webbed feet
churned back and forth, as you could well imagine.

And somewhat further back in the landscape
a young crow scared off a big buzzard.
Things, you felt, could not just
continue like that for long.

Een Italiaanse haven

Enkele wolken, een karveel, drie streepjes
zon uit het oosten, en een vloer met geen
twee tegels naast elkaar in dezelfde kleur.
Een windhond met snuit landinwaarts. Ik
meen mij ook een kromgetrokken zwaard
te herinneren. Mijn glimmende harnas ligt
naast me. Ik knikkebol.

Jij bent het aapje dat op mijn schouder zit,
dat met de linkerbakkebaard mijn rechter-
oorschelp kietelt. In de zware koffer met
koperen sloten steken vier dichtbundels en
twee cd's en – want wat goedkoper hier –
een voorraad zachte lenzen.

An Italian harbour

A few clouds, a caravel, three thin rays
of sunshine from the east, and a floor with no
two adjacent tiles of the same colour.
A greyhound, its nose pointing inland. I
think I also can recall a curved
drawn sword. My gleaming armour lies
beside me. I nod and nod.

You are the monkey that sits on my shoulder,
that tickles with its left side-whiskers the flap
of my right ear. In the heavy suitcase with
copper locks are four books of poetry and
two cds and – since slightly cheaper here –
a supply of soft lenses.

Splash

Het meer is werkelijk niet op papier te zetten.
's Zomers fietst op dit onverbeterlijke eiland
een handvol bejaarde toeristen in het rond.
Meeuwen krijsen. En *Fluisterende kersen-*
bloesem brengt mij iedere dag een beetje
dichter bij elkaar.

De tijd kan nauwelijks beter zijn best doen
om stil te blijven staan. Hij mag het nu dan
ook overnemen en verder geen herinneringen
ophalen in gedichten die niet snel van
toepassing willen zijn.

Splash

The lake can really not be put down on paper.
In summer a handful of elderly tourists cycle
around on this incorrigible island.
Gulls screech. And each day *Whispering*
cherry-blossom brings me a little
closer together.

Time can hardly better do its best
to stand still. So it may take it
over now and then not recall any
memories in poems that do not easily
want to be applicable.

Een moeilijk verstaanbaar bericht

Ik stond in een oranjekleurige woestijn.
Het was abnormaal stil
met alleen in de verre achtergrond
iets wat op wind leek.
Vlak achter mij hoorde ik opeens
een ruisstoot met daarin
een moeilijk verstaanbaar bericht.
Hey, Wilde B..rr., kom h..r, zegk.
Ik begon om te kijken,
draaide mijn lange nek
een halve meter tegen wijzerzin.
Ik hief mijn linkerarm op,
maar moest die onmiddellijk weer
op de grond zetten
anders zou ik mijn evenwicht verliezen.
Ik stond blijkbaar op handen en voeten.
En daar waren hoefijzers in genageld.
Ik was een paard of een
muilezel.
Hey, Wilde Burro, hier! Kom dan hier.
Ik keek recht in de bek
van een geelzwarte hagedis.
De gevorkte tong bewoog op en neer

A barely audible message

I was standing in an orange-coloured desert.
It was abnormally still
only in the distant background was there
something resembling a breeze.
Right behind me I suddenly heard
a rush of noise that contained
a barely audible message.
Hey, Wild B..rr., come h..r, isy.
I began to look round,
turned my long neck
half a metre anti-clockwise.
I raised my left arm,
but had to put it down
on the ground at once
otherwise I'd have lost my balance.
I was evidently standing on hands and feet.
And there were horseshoes on them.
I was a horse or a
mule.
Hey, Wild Burro, here! Come on here.
I looked right into the snout
of a yellow-black lizard.
Its forked tongue moved up and down

op het ritme van de woorden
die ik hoorde.

Ja, dat ziet er al beter uit.

Kom maar dichterbij, lamme ezelin.

Ik had die stem al eerder gehoord,
wist ik zeker, maar waar?

Ze kwam ontegenzeggelijk
uit de richting van de felgekleurde hagedis.

Ik schraapte mijn keel,
moest weten wat dat allemaal
te betekenen had.

Maar ik loste geen woord,
wel twee langgerekte klinkers.

Doe geen moeite.

Ik lees je gedachtetjes ook zonder je gebalk.

*Breek vooral ook dat kleine brein
maar niet.*

*De reis is nog lang
en we rijden zonder schokdempers.*

*Stel geen vragen,
want je krijgt geen antwoorden.*

Laat mij de vragen maar stellen.

Ssss.

to the rhythm of the words
that I heard.

Yes, that looks better already.

Just come a little nearer, you dumb she-ass.

I had heard that voice before,
I knew for sure, but where?

It was coming irrefutably
from the direction of the bright-coloured lizard.

I cleared my throat,
had to know what all
this signified.

But no word escaped me,
only two protracted vowels.

Spare the effort.

I can read your small thoughts without your braying.

*Don't overtax that tiny brain of yours
whatever you do.*

*The journey is still long
and we are travelling without shock-absorbers.*

*Don't ask any questions,
for you won't get any answers.*

Just let me do the questioning.

Ssss.

Ars poëtica

Ik wist wel zeker
dat er poëzie uit mijn pen
aan het vloeien was maar kon helaas
mijn eigen gedicht niet lezen.
Er verschenen slechts
aan elkaar gehaakte zwarte
lijnstukjes, krullen, hier en daar
losstaande puntjes—alles bij elkaar
een choreografie van woorden
zonder betekenis, grammatica
zonder zin. *Je bent dan ook
aan het dromen met je
rechterhersenhelpt,*
verklaarde mijn engelbewaarder
die even over mijn schouders mee
kwam lezen. De stem van de wijze engel
klonk gelijk een stuk zenuwachtiger,
*vooruit, jongen, snel, snel, is het gedicht
nu eindelijk bijna klaar?* Hij had opeens
de Dood voor ogen, meer bepaald, de
dood van ach, mijn liefje.
En het was geen mooie dood.
Een priester in paars gewaad

Ars poetica

I was pretty sure
that poetry was flowing
from my pen but was alas unable
to read my own poem.
All that appeared was
black line fragments hooked on
to each other, whorls, here and there
detached dots – taken together
a choreography of words
without meaning, grammar
without sense. *But then you
are off dreaming with the right side
of your brain,*
explained my guardian angel
who'd just arrived to read along
over my shoulder. The voice of the wise angel
sounded at once a bit more nervous,
*keep going, lad, quick, quick, is the poem
almost complete at last?* He suddenly had
Death in front of him, more precisely, the
death of, oh no, my own love.
It was no pretty death.
A priest in purple robes

leidde de processie door de korenvelden.
Eerst kwam de kar, getrokken door
een eenzaam paard met blinkende helm
en drie wapperende zwarte veren.
Het paard trok de lege kar en aan de kar
was een ruw touw geknoopt,
en daaraan hing het verkoolde lijk.
Het kromp in elkaar van de pijn,
van hoe het over de harde grond
werd meegesleurd.
Mijn engelbewaarder schreeuwde
iets naar de onverbiddelijke priester,
en mijn dode liefde leek welhaast
van schaamte te zullen sterven.
Alleen ik bleef kalm,
mijn gedicht kon uitkomst bieden
want alle moleculen
riep het weerom
uit hun verstrooiing. Alle.
Plagiat! riep de priester.
En het lijk bleef verkoold,
haar huid kreeg geen kleur,
en ik moest maar weer
op een blank blad
beginnen.

led the procession through the fields of corn.
First came the cart, drawn by
a solitary horse with gleaming helmet
and three fluttering black plumes.
The horse pulled the empty cart and to the cart
a rough rope had been knotted,
on which the charred corpse hung.
It writhed with pain
at being dragged along
over the hard ground.
My guardian angel shouted
something at the unrelenting priest,
and my dead love almost seemed
about to die of shame.
Only I remained calm,
my poem could offer an outcome
for it called back
all the molecules
from their dispersion. All of them.
Plagiarism! shouted the priest.
And the corpse stayed charred,
its skin was still colourless,
and I had to start
all over again on a
blank page.

Infrarode lichtstralen

Om een digitale poëet te maken,
moest ik de kennis van
de dichterlijke ziel
uithalen.
Hier zat de angel
want de dichterlijke ziel
was niet in staat
haar kennis te verwoorden.
Dit is het probleem van de inspiratie.
Inspiratie bestaat
uit het verzamelen van beelden,
zette ik met scherpe krassen
op het bord.
De dichterlijke ziel heeft geleerd
om doelgericht te kijken,
zoals dokters naar X-rays,
bijvoorbeeld,
waarop zij *Longkanker* zien,
terwijl patiënten maar
naar *Een bende vlekken* staren.
Om de dichterlijke ziel te begrijpen
moest ik dus
haar oogbewegingen meten.

Infrared light rays

So as to make a digital poet,
I had to extract the knowledge
from the
poetic soul.
Here was the catch
for the poetic soul
was unable
to put her knowledge into words.
This is the problem about inspiration.
Inspiration consists
of the gathering of images,
I wrote with sharp scratches
on the blackboard.
The poetic soul has learned
to look purposefully,
like doctors at X-rays,
for example,
at which they see *Lung cancer*,
while the patient goes on staring
at *A horde of spots*.
So as to understand the poetic soul
I therefore had
to measure her eye movements.

Ik liet haar plaatsnemen
in een comfortabele zetel
en mikte een onschadelijke
hoeveelheid infrarode lichtstralen
naar haar rechteroog
terwijl ze hardop nadacht over
enkele gedichten van
—maar dat wist ze niet—
zichzelf.
De dichterlijke ziel maakte
meer dan vijfhonderd oogbewegingen
per gedicht.
Maar wat moest ik nu
met al die metingen doen?
Ik merkte hooguit één ding op.
De dichterlijke ziel was vaak
naar niets aan het kijken,
aan het fixeren op
een blank punt in de ruimte,
juist op de momenten dat ze
het hardst leek
na te denken.

I let her take a seat
in a comfortable chair
and aimed a harmless
quantity of infrared light rays
at her right eye
while she thought aloud about
some poems by
– but she did not know this –
herself.
The poetic soul made
over five hundred eye movements
per poem.
But what was I now to do
with all those measurements?
I observed one thing at the most.
The poetic soul often used
to look at nothing,
fixing her gaze on
a blank spot in space,
at precisely the moment she
seemed to be thinking
the hardest.

Het bewustzijnstheater

In een willekeurige hotelkamer?
In de grot van Polyphemos.

Televisie: de eenogige Veelzeggende die beelden
weerkaatst in plaats van ze door te sturen.

De wirwar van draden binnen in de zwarte doos kan niets
absorberen. Moet zijn toevlucht nemen tot transmissie.

Jij hebt wellicht ook geen hersenen als je voor hem gaat zitten.

Hem: het.

Perpetuum mobile van het beeld.

In zo'n geval komt de schaapman als geroepen,
met die speer van olijfbomenhout, de afstandsbediening.
Hij mag dat ene oog uitsteken, de stroom van het bewustzijn

onderbreken. Nu, snel.

Voor *Back to the Future 3* ons gevangenneemt.

Consciousness theatre

In a random hotel room?
In the cave of Polyphemos.

Television: the one-eyed Much-sayer that reflects
images instead of passing them on.

The maze of wires inside the black box cannot absorb
anything. Has to resort to transmission.

You perhaps have no brains either if you sit down in front of him.

Him: it.

The image's perpetuum mobile.

In such cases the sheepman comes right on cue,
with that spear of olive-wood, the remote control.
He may put out the one eye, interrupt the stream

of consciousness. Now, quickly.

Before *Back to the Future 3* takes us prisoner.

Anatomie van melancholie

Is de Kilimanjaro hoog genoeg?
Om jezelf in de rug te schieten?

Wanneer je voeten wegzinken in eeuwige sneeuw.
Nu dan?

Je strekt je arm,
je haalt de ijzeren hoektand over.
De draak in je hand spuwt vuur.

Draak: orbitaleur, brenger van veelal
ongewenste voorwerpen in een baan rond de aarde

ware het niet

dat de slaagkans omgekeerd evenredig is
met zwaartekracht. Tegenwind?

Het aantal slachtoffers onderweg.

Anatomy of melancholy

Is Mount Kilimanjaro high enough?
To shoot yourself in the back?

When your feet are sinking in eternal snow.
Well then?

You stretch your arm out,
you drag the iron eye-tooth across it.
The dragon in your hand spews fire.

Dragon: space-launcher, bearer of mostly
unwanted objects in an orbit round the earth

were it not for the fact

that the chance of success is inversely proportional
to gravity. Headwind?

The number of casualties en route.

Watervrees

Laat het bad vollopen en

de huid verbleekt, zweet breekt uit,
en iets als wind blaast schokgolven
door haar donsachtig plukje haar.

Imminente toepassing van het stinkdierprincipe.

Zelfs al weet Pappie dat
kleine meid naakt =
armed & dangerous

de luiert dient hooguit voor wat
de duim doet met de tuinslang.

Moraal van het verhaal:
stront sproeit in het rond.

Fear of water

Fill up the bath and

the skin turns pale, sweat breaks out,
and something like wind blows shockwaves
through her downy wisps of hair.

Imminent application of the skunk principle.

Even though Daddy already knows
little girl naked =
armed & dangerous

the nappy does duty at most for what
the thumb does with the garden hose.

The moral of the tale:
shit hits the fan.

Vertekening

Twaalf dagen in het kwadraat.
De hangbrug wiebelt.

Je schrikt van een rups op het touw.

Die bijna onder je hand
verpletterd was.

Hangbrug: oord van ballingschap
tussen wal en schip. Hier ook: middel van
vervoering over *De slang*, waterval 4/7.

Het mierikswortelijsje is nog niet half kwaad.

Tokkelend tegen je binnenwand
stemt men in?

Zo lijkt het.

Het driftige van begrijpen?
In ieder geval niet het schoorvoetende
van verstaan.

Distortion

Twelve days squared.
The suspension bridge wobbles.

You start at a caterpillar on the rope.

That was almost flattened
beneath your hand.

Suspension bridge: place of exile
between quay and ship. Here too: means of
transport over *The snake*, waterfall 4/7.

The horseradish ice cream isn't at all bad.

Strumming against your inner wall
one agrees?

It would seem so.

The hot-headedness of comprehension?
At any rate not the reluctance
of understanding.